

MOSTY

Wyciąg z *Haaretz* w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, wtorek, 25 maja 1948 r.

Nr 61 (183)

Apel głównego rabin państwa żydowskiego

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Jerozolimy, że główny rabin państwa żydowskiego — Herzog zwrócił się z oblężonej Jerozolimy z apelem o przywrócenie pokoju w tym mieście. Herzog zaapelował w liście otwartym przesłanym do londyńskiego „Timesa”, w którym pisze m. in.: „Święte miasto jest oblegane przez wojska Legionu Arabskiego. Wojska te są całkowicie finansowane przez rząd brytyjski i stoją pod rozkazami oficerów brytyjskich. Od tygodnia miasto jest bombardowane z dział brytyjskich i pociskami brytyjskimi, a od bombardowania ucierpiała przede wszystkim niewinna ludność”.

Arabowie odrzucili wezwanie Rady Bezpieczeństwa w sprawie zawieszenia broni

Rada Bezpieczeństwa uchwaliła w sobotę wieczorem rezolucję, wzywającą strony walczące w Palestynie do zawieszenia broni w terminie 36-godzinnym od godziny 4-ej rano dnia 23 maja.

Zawieszenie broni ma więc wejść w życie o godzinie 4-ej po południu w poniedziałek 24 maja.

Przemawiając za przyjęciem obu wniosków, delegat amerykański Warren Austin oświadczył, że państwa arabskie prowadzą w Palestynie wojnę napastniczą. Zwracając się wyraźnie do delegata brytyjskiego Aleksandra Cadogana. — Warren Austin oświadczył, że żadne państwo nie ma prawa udzielania pomocy napastnikom. Delegat amerykański podkreślił, że poza sankcjami wojskowymi, którymi Rada Bezpieczeństwa nie dysponuje, może ona jednak użyć innych środków dla zmuszenia państw napastniczych do uległości.

Za rezolucją, wzywającą do zawieszenia broni w Palestynie, głosowali wszyscy członkowie Rady Bezpieczeństwa, oprócz delegata Syrii, który powstrzymał się od głosu.

Rada Bezpieczeństwa zbierze się po-

nownie w poniedziałek o godz. 18 dla dalszej dyskusji nad sprawą Palestyny.

Departament Stanu ogłosił komunikat, w którym stwierdza, że przedstawiciel Agencji Żydowskiej zawiadomił Radę Bezpieczeństwa, iż rząd państwa Izrael zgodził się na zawieszenie broni w myśl wezwania Rady Bezpieczeństwa. O godz. 8-ej wieczorem w poniedziałek według czasu miejscowego wszystkie oddziały żydowskie w Pale-

stynie zaprzestaną działań wojennych.

O ile oddziały arabskie nie przerwą jednocześnie ognia, wojska żydowskie będą musiały podjąć działania na nowo. NOWY JORK. — W odpowiedzi na wezwanie Rady Bezpieczeństwa, Żydzi — jak po dajemy na innym miejscu — wyrazili swą zgodę. Ze strony arabskiej premier egipski oświadczył, iż państwa arabskie muszą od być naradę w sprawie wezwania Rady Bezpieczeństwa. Delegat Syrii w ONZ oświadczył, iż Arabowie zgodziliby się na

zawieszenie broni, w wypadku odwołania proklamacji państwa żydowskiego.

Sekretarz Ligi Arabskiej Azzam Pasza oświadczył, że pierwszym warunkiem zawarcia rozejmu w Jerozolimie jest całkowite rozbicie Żydów. „Legion Arabski, oświadczył Azzam Pasza, wkroczył do Jerozolimy, by zapobiec (!) masakrze muzułman i chrześcijan”.

Azzam Pasza stwierdził, że do wojsk arabskich zgłaszają się ochotnicy z Grecji, Włoch, Hiszpanii i Anglii.

Sytuacja wojskowa w Palestynie w 9-tym dniu inwazji wojsk arabskich

LONDYN. Jak donosi agencja Reutera sytuacja na wszystkich frontach w Palestynie przedstawiała się w niedzielę, w 9 dniu inwazji wojsk arabskich, na podstawie komunikatów żydowskich i arabskich, jak następuje:

FRONT POŁUDNIOWY

(wojska egipskie)

Wojska egipskie i transjordańskie spotkały się o 3 klm. na południe od

FRONT SYRYJSKI

Wojska żydowskie dokonały kilku ataków na wschód od węża kolejowego Cemach, położonego na południe od Je-

ziora Tiberias. Samoloty żydowskie zbombardowały koncentracje wojsk arabskich na tym odcinku po raz czwarty w ciągu 4 dni. Lotnictwo żydowskie zrzuciło także bomby na pozycje wroga w rejonie Ejn - Gew na granicy syryjskiej.

FRONT PÓŁNOCNY

(wojska libańskie)

Samoloty żydowskie zrzuciły bomby na pozycje wroga w rejonie Kedesz Naftali na granicy libańskiej.

ŻYDZI W JEROZOLIMIE BRONIĄ SIĘ NADAL

TEL AWIW. Z Jerozolimy donoszą, że ciężkie walki trwają w dalszym ciągu o starą dzielnicę miasta, gdzie broni się jeszcze oddział żydowski, znajdujący się pod bezustannym ostrzałem artylerii arabskiej. Mimo braku żywności nie widać żadnych oznak załamania wśród ludności cywilnej. Jak do noszą, Żydzi w Jerozolimie mają zamiar bronić się do ostatka. Przypuszczalnie oddziały arabskie po złamaniu oporu w starej dzielnicy miasta będą chcieli zmusić ludność żydowską w nowej dzielnicy Jerozolimy do kapitulacji przez odcięcie wszelkiej komunikacji z resztą kraju.

LONDYN (obsł. wł.) — Korespondent BBC donosi z Kairu, że głównym celem wojsk arabskich jest Jerozolima. Dotychczas wojska arabskie nie przekroczyły granic państwa żydowskiego. Należy oczekiwać, że gdy to nastąpi, napotkają one na zacięty opór Żydów. Korespondent stwierdza, że chociaż część wybrzeża palestyńskiego została zajęta przez wojska egipskie (idzie tu oczywiście o obszar państwa arabskiego — red. M.), to jednak najważniejsze porty znajdują się w rękach żydowskich.

Przed wizytą Weizmana u Trumana

WASZYNGTON. Niebiesko-biały sztandar państwa Izraela będzie powiewał po raz pierwszy obok flagi amerykańskiej na gmachu Białego Domu w Waszyngtonie w czasie oficjalnej wizyty prezydenta państwa żydowskiego Weizmana, złożonej prezydentowi USA Trumanowi. Prezydent Weizman będzie w poniedziałek gościem Białego Domu, jako Głowa uznanego przez Stany Zjednoczone państwa żydowskiego.

Stany Zjednoczone zniosą wkrótce embargo na broń

LONDYN. Agencja Reutera donosi z Waszyngtonu, że w kołach politycznych przypuszczają, iż prez. Truman zniesie w najbliższym czasie zakaz wywozu broni na Bliski Wschód. Korespondent agencji Reutera przypuszcza, że z chwilą zniesienia embargo na broń większe dostawy uzbrojenia skierowane zostaną do państwa Izrael, co postawi Wielką Brytanię w bardzo kłopotliwej sytuacji, gdyż jak wiadomo „w myśl obowiązujących układów”

Transjordanii i Iraku korzystają z pomocy angielskiej w dziedzinie uzbrojenia.

NOWY JORK (obsł. wł.) — Jeden z członków Kongresu oświadczył, iż zamierza wnieść projekt ustawy o wstrzymaniu wszelkiej pomocy dla Wielkiej Brytanii, dopóki nie przerwie ona dostaw broni dla państw arabskich, walczących w Palestynie.

Prasa amerykańska coraz bardziej domaga się zniesienia embargo na broń.

Apel Międzynarodowego Czerwonego Krzyża

GENEWA. Międzynarodowy Czerwony Krzyż wystosował do 6-ciu krajów arabskich, których wojska wkroczyły na terytorium Palestyny oraz do państwa Izrael apel, w którym wzywa do uszanowania t. zw. „stref bezpieczeństwa” ustanowionych wewnątrz Jerozolimy. Jak wiadomo w strefach tych pozostających pod ochroną Czerwonego Krzyża schroniła się ludność arabska i żydowska nie biorąca udziału w walkach. Apel skierowany

jest do rządów Egiptu, Iraku, Libanu, Arabii Saudyjskiej, Syrii i Transjordanii oraz do rządu państwa Izrael.

Czerwony Krzyż w Tel Aviwie wysłał do centrali w Genewie depeszę z protestem przeciwko zbombardowaniu przez samoloty egipskie szpitala Hadassa. Czerwony Krzyż zawiadamia, że z dniem 21 maja objął opiekę nad wszystkimi szpitalami w Tel Aviwie.

Radio KOL-ISRAEL podaje ....

KOMUNIKAT HAGANY Z DNIA 22 — 23 MAJA.

Wojska przeciwnika ponownie nacierają w rejonie Cemach. Wszystkie ataki zostały odparte, przy czym przeciwnik poniósł poważne straty. Dwa czołgi wroga zostały spalone. Nasze oddziały zdobyły kilka aut pancernych.

Nasze samoloty bombardowały pozycje przeciwnika w okolicy Jerozolimy. W dolinie Jordanu nasze osiedla były kilkakrotnie bombardowane przez lotnictwo przeciwnika.

W odpowiedzi na rezolucję Rady Bezpie-

czeństwa odbyło się specjalne posiedzenie Tymczasowego Rządu Izrael, w niedzielę u godzinach popołudniowych, na którym przyjęto uchwałę o wydaniu rozkazu zaprzestaniu walk na wszystkich frontach w dniu 24 maja. Jeśli Arabowie nie zastosują się do decyzji Rady Bezpieczeństwa wojska żydowskie rozpoczną działania od nowa.

Wojska żydowskie zdobyły port Tantura położony 33 km. na południe od Haify. Walki trwały 24 godzin.

W nocy z 22 na 23 maja lotnictwo żydowskie bombardowało dwukrotnie pozycje arabskie w Jerozolimie.

ŻYDZI NIE CHCĄ ZIEMI ARABSKIEJ.

WASZYNGTON (ITA) — Przemawiając w niedzielę wieczorem w radio waszyngtońskim, przedstawiciel państwa żydowskiego Elijahu Epstein stwierdził, iż nowe państwo nie reflektuje na żaden obszar Palestyny, poza terytorium przyznane przez ONZ o podziale.

Mówca dodał, że nowe państwo przedstawia wielkie możliwości dla inwestycji prywatnego kapitału.

Podkreślając, że inwazja arabska w Palestynie jest poważnym zagrożeniem bezpieczeństwa międzynarodowego — E. Epstein zaproponował Arabom pokój.

„Pragniemy nie tylko przyjaznych stosunków z przyszłym sąsiednim państwem arabskim, lecz życzymy sobie również ścisłej współpracy z innymi państwami arabskimi” — oświadczył mówca. „Jest jednak rzeczą konieczną, by Arabowie uznali Izrael za równouprawniony i niezależny naród.

PAŃSTWO ISRAEL ZAKUPI SAMOLOTY AMERYKAŃSKIE?

LONDYN. Agencja Reutera donosi, że z lotniska Nicósia na Cyprze odleciał do Haify samolot amerykański typu Millard. Samolot ten będzie zademonstrowany władzom państwa Izrael, które mają zamiar zamówić pewną ilość aparatów tego typu w Stanach Zjednoczonych. Samoloty Millard mogą lądować zarówno na ziemi jak i na wodzie.

PROTEST PRZEWODNICZĄCEGO KONGRESU ŻYDÓW AMERYKAŃSKICH.

WASZYNGTON. Przewodniczący Kongresu Żydów Amerykańskich, dr. Stefan Wise wysłał do prez. Trumana i min. Marshalla noty, w których domaga się natychmiastowego zawieszenia pomocy finansowej, udzielonej Wielkiej Brytanii przez Stany Zjednoczone dopóki rząd brytyjski nie przestanie popierać wojsk arabskich, które wtargnęły do Palestyny.

ŻYDZI W CZECHOSŁOWACJI POPIERAJĄ RZĄD.

PRAGA. — Zarząd gminy żydowskiej w Czechach, wezwał wszystkich Żydów czechosłowackich do oddania głosów na liście rzędowej w zbliżających się wyborach powszechnych.

N. Sztachman

Zwycięzimy

Dnia 15 maja ziścił się wiekowy sen narodu żydowskiego. Nigdy już naród nie będzie symbolem bezdomności.

Nigdy już żaden pisarz ani malarz nie zdobędzie się na odwagę przedstawienia nas, jako wiecznych wędrowców z kijem tułaczym w ręku.

Nigdy już nie postawią nam pytania: Dokąd?

Obecnie możemy każdemu narodowi, każdemu człowiekowi śmiało spojrzeć w oczy, albowiem mamy ojczyznę żydowską. Albowiem ojczyznę tę wywalczyliśmy własnym potem i krwią.

Nareszcie uzyskaliśmy równe prawa w rodzinie narodów całego świata, bowiem walczą i żyje żydowskie suwerenne państwo Izrael.

Silny dreszcz wewnętrzny przejmując każdego Żyda przy samym dźwięku ważkich słów: wolne państwo żydowskie — i nie pozwalała nam w pierwszych chwilach radości i niewysłowionego szczęścia zdać sobie jasno sprawy z długiej, ciemnej drogi, jaką przeszedł nasz naród, póki dotarł do tego zwrotnego punktu swych dziejów. Do tej chwili, gdy we wszystkich językach świata, przez wszystkie głosniki uniosły się na falach eteru wielkie, epokowe słowa:

Zmartwychwstało na prastarej ziemi palestyńskiej wolne, niepodległe, państwo żydowskie — Izrael.

Tylko dla nielicznych było to dziejową przypadkowością. Dla zorganizowanej większości żydostwa polskiego, dla całego obozu syjonistycznego, dla młodzieży chałucowej proklamacja niepodległości żydowskiej jest ukoronowaniem dziesiątków lat wysiłków i poświęceń, dla nas jest ona przesiąknięta potem i krwią, rezultatem wielkich ofiar materialnych, bezcennych ofiar ludzkich, jakie składamy nieustannie na ołtarzu narodowo-wyzwoleńczej walki o renesans żydowski w Palestynie.

Ze szczerą radością witamy dziś tych wszystkich, którzy uczestniczą w naszym wielkim święcie narodowym i wyrażają gotowość przyjąć się z pomocą w obecnych krytycznych dniach młodemu państwu żydowskiemu.

Dzień dzisiejszy jest nie tylko dniem naszej radości. Radują się tym zwycięstwem żydowskim wszystkie milujące wolność i pragnące pokoju narody świata.

Dzień dzisiejszy jest świętem demokracji światowej.

Jest to zwycięstwo całego obozu postępu, ze Związkiem Radzieckim i Polską na czele, które wytrwale i konsekwentnie popierały nas i walczyły o prawa naszego narodu do terytorialnej, narodowej i politycznej równości i niepodległości.

A ponieważ w dniu dzisiejszym uczucia nasze kierują się ku polom walk młodego państwa — serca nasze są przepełnione bezgraniczną wdzięcznością dla rządów demokracji i Związku Radzieckiego, którzy dopomogli nam — jesteśmy o tym głęboko przekonani — wyjść zwycięsko z walki przeciw bandom arabskim i ich imperialistycznym możnowładcom.

Poprzez zwycięstwo i nieustanne walki wiodące do lepszej przyszłości.

Każdy wyższy szczebel rozwoju społecznego i narodowego musi być często okupiony drogą ceną tysięcy istnień ludzkich. Wbrew woli narodu żydowskiego, wbrew intencji naszych przyjaciół, a także wbrew woli i interesom arabskich mas ludowych — Palestyna stała się w płomieniach na wszystkich krańcach swych tak bardzo skomplikowanych granic.

A ponieważ dobrze wiemy, kim są podpalacze, ponieważ w ciągu sześciu miesięcy zamieszek nie udało się wciągnąć szerszych warstw Arabów palestyńskich do walki przeciw Żydom — podkreślamy dziś z większą pewnością, niż kiedykolwiek: włączymy w przyszłości narodów. Dzierżymy sztandar porozu mienia żydowsko-arabskiego. Do wielkiego aktu oskarżenia, który wniosa przeciw imperializmowi narody Indonezji, Grecji, Hiszpanii i Chin, przylączą się głosy tysięcy żydowskich i arabskich ojców i matek, tysięcy żydowskich i arabskich wódw i sierot, którzy pewnego dnia przedstawią rachunek imperializmowi światowemu.

Zapłać on za każdy zniszczony dom, za każdą przelaną kroplę krwi ludzkiej. Bliski jest ów dzień, kiedy wraz z wszystkimi, dziś jeszcze uścisnionymi narodami, rucimy w twarz konającego imperializmu okrzyk: Zapłać! Zapłać rachunek za wszystkie swe zbrodnie.

W obecnej wojnie przeciwko feudalno-faszystowskiej koalicji, zwyciężymy my, a nie oni. Cały, stutysięczny jiszuw żydowski w Polsce uważa się w dniu dzisiejszym zmobilizowanym do walki o nasze wspólne zwycięstwo. Nie ma takiej ofiary której nie poniesiemy w imię zwycięstwa państwa Izrael.

Chlubne tradycje żydostwa polskiego, duch bojowników getta, pogłębiona świadomość narodowa, bohaterstwo chałucowe naszej młodzieży, jedność narodowa wykuta w walce przeciwko hitleryzmowi, o produktywno-twórcze skupisko żydowskie w Polsce — oto rekojmia, iż my Żydzi w Polsce, nie będziemy się ociągali z pomocą, że wszystkie warstwy ludności żydowskiej zareagują entuzjastycznie na apel Tymczasowego Rządu Żydowskiego: Żydzi do bronii! Do walki o honor i niepodległość żydowską! Do obrony naszej wolności i przyszłości!

Nasze głębokie przekonanie, iż pierwszym

Sytuacja w Palestynie według komunikatów z dnia 22 maja

Kontrataki Hagany w dolinie Jordanu i w Jerozolimie

LONDYN. — Na podstawie różnych depesz nadeszłych tu z kilku frontów w Palestynie, sytuacja nie uległa istotnym zmianom w ciągu ostatnich 24 godzin. Najkrytyczniej dla oddziałów żydowskich przedstawia się sytuacja w starej części Jerozolimy, gdzie pod naciskiem przeważających sił regularnych wojsk arabskich opór bohaterskich obrońców żydowskich zaczął słabnąć. Oddziały Hagany czyniły rozpaczliwe wysiłki przyjsia z pomocą z zewnątrz, jednakże, jak się wydaje, nie zdołały one przedrzeć się przez pozycje wojsk arabskich. Artyleria arabska ostrzeliwuje bezustannie obronne pozycje żydowskie.

Na froncie południowym i nad Jordanem nie zanotowano żadnych zmian. Na skutek zdecydowanego oporu żydowskiego wojska egipskie i syryjskie zostały powstrzymane.

OŚWIADCZENIE PRZEDSTAWICIELA HAGANY

TEL AVIV. — W wywiadzie udzielonym przedstawicielom prasy rzecznik Hagany oświadczył, że wojska arabskie poniosły w Cemach na południe od Jeziora Tiberias zdecydowaną klęskę. Mówiąc o działalności lotnictwa żydowskiego, rzecznik Hagany podkreślił, że samoloty żydowskie bombardowały stanowiska Legionu Arabskiego w dzielnicy Sheikh Jarrah w Jerozolimie oraz pozycje egipskie w Deir Sunei i lotnisko w Gazie.

Oddziały żydowskie dokonały kontrataku na południe od Jerozolimy, wdarły się do wsi Bet Safafa, zajęły przez Arabów i wysadziły w powietrze szereg domów przekształconych w bunkry.

Po klęsce pod Cemach, wojska arabskie wycofały się w kierunku wschodnim.

***

LONDYN. — Rzecznik Hagany oświadczył, że na wybrzeżu Egipcjanie nie posunęli się nigdzie poza miejscowość Deir Sunei, położoną o 8 km na północ od Gazy. Egipskie siły zbrojne daremnie usiłowały zająć kilka niewielkich osiedli na pustyni. Najgwałtowniejszy był atak na Jad Mordechaj, osiedle położone w pobliżu Deir Sunei. Wojska egipskie atakowały Jad Mordechaj przy użyciu czołgów, artylerii i lotnictwa.

LONDYN. Jak donosi z Jerozolimy agencja Reutera oddziały Legionu Arabskiego i nieregularne wojska arabskie odcieły Jerozolimę od reszty Palestyny. Komunikat Legionu Arabskiego stwierdza, że opór wojsk żydowskich w starej dzielnicy Jerozolimy słabnie coraz bardziej. Dzielnica ta znajduje się pod silnym ogniem artyleryjskim.

Rzecznik Hagany w Tel-Awivie oświadczył, że sytuacja Żydów w starej dzielnicy Jerozolimy jest poważna. Całe miasto znajduje się pod ostrzałem artylerii arabskiej.

Komunikat egipski donosi o bombardowaniu przez lotnictwo osiedla żydowskiego Negba. Samoloty egipskie bombardowały poza tym pociąg żydowski na wschód od miejscowości Kaferyam.

Komunikat iracki stwierdza, że transport żydowski, udający się do osiedla Kineret w dolinie Jordanu został prawie całkowicie rozbity po bombardowaniu go przez samoloty irackie. Lotnictwo irackie bombardowało także osiedle żydowskie Bet Josef oraz Bet Szaan na południe od jeziora Tiberias.

Komunikat ogłoszony w Kairze donosi o dokonaniu na terenie Palestyny połączeniu wojsk egipskich i transjordańskich. Egipskie patrole zmotywowane miały, według tego komunikatu, posunąć się o 60 km naprzód na głównej drodze, prowadzącej z Gazy do Jerozolimy i znalazły się w sobotę rano w odległości kilku kilometrów od Betleem.

NIESŁYCHANIE GWAŁTOWNE WALKI O JEROZOLIMĘ

LONDYN. — Według doniesień agencji Reutera, walki o Jerozolimę przybierają z każdą godziną na gwałtowność. Największe natężenie działań bojowych przypada na starą część miasta gdzie obrońcy żydowscy stawiają bohaterski opór odrzucając wezwania do poddania się. Walki przeniosły się nawet do historycznych ka-

takumb, gdzie dochodziło wielokrotnie do starć wręcz.

Sytuacja w Jerozolimie jest w dalszym ciągu niesłychanie zagmatwana ponieważ powstało kilka hermetycznych pierścieni złożonych na przemian z Żydów i Arabów. Najmniejszy pierścień stanowi grupa bojowników żydowskich, znajdująca się w starym mieście. Wokół operują regularne oddziały arabskie, które utworzyły drugi pierścień, odcinając całkowicie starą część miasta.

Trzeci pierścień stanowi 100-tysięczna ludność żydowska zamieszkująca nową Jerozolimę, która jest z kolei izolowana od reszty kraju przez ostatni pierścień. Pierścień ten tworzą regularne oddziały Legionu Arabskiego, poza którymi umieszczono działa polowe ostrzeliwujące bezustannie zarówno samo miasto jak i drogę prowadzącą do Tel Avivu. Żydzi podejmuje raz po raz wysiłki celem przyjsia z pomocą z zewnątrz obłożonym obrońcom Jerozolimy. Wojska Hagany przeprowadziły m. in. koncentryczny atak na miasto Ramleh leżące pomiędzy Tel Avivem a Jerozolimą.

DZIAŁANIE LOTNICTWA ŻYDOWSKIEGO

NOWY JORK. Agencja Associated Press donosi z Tel-Awivu, że w nocy z czwartku na piątek czynne było dwukrotnie lotnictwo żydowskie. Wywołało ono pożary w arabskiej twierdzy nadbrzeżnej Gaza oraz atakowało koncentrację wojsk w pobliżu Safed na północ od Jerozolimy. Były to drugi i trzeci nalot lotnictwa żydowskiego. Pierwszy nalot był dokonany poprzedniej nocy na południe od jeziora Tiberias. Dotychczas działania lotnictwa żydowskiego utrzymywane były w tajemnicy. Jeszcze dzisiaj cenzura nie zezwala na podawanie szczegółów nalotu na Gaza i nie precyzuje, jakie typy samolotów brały udział w operacjach.

TEL-AVIV. W czasie nocnego ataku na stanowisko wojsk egipskich w okolicy Gaza, samoloty żydowskie bombardowały pociąg z amunicją. Pociąg wyleciał w powietrze. Silnie uszkodzone zostały budynki dworca.

DZIAŁANIA LOTNICTWA EGIPSKIEGO

LONDYN. Jak donosi z Kairu agencja Reutera, samoloty egipskie bombardowały fabrykę stali w okolicy Tel-Awivu. Zostały również zrzucone bomby na fabrykę tleniu w Jaffie. Nastąpiły eksplozje i pożary. Samoloty egipskie zaatakowały poza tym lotnisko Ramle, gdzie zniszczone 15 samochodów ciężarowych należących do amunicji.

SIEDEMDZIESIAT ŚMIERTELNYCH OFIAR NALOTÓW NA TEL-AVIV

LONDYN. Korespondent Reutera donosi z Tel-Awivu, że na skutek przeprowadzanych w ciągu tygodnia nalotów nieprzyjacielskich zginęło w Tel-Awivie siedemdziesiąt osób, zaś sto odniosło rany. Pomimo nalotów, życie w mieście płynie normalnie, a ludność przyzwyczaiła się już do ataków i zdyscyplinowanie porządkowe się wydanym zarządzeniem. Bywają dni, kiedy syreny alarmowe rozlegają się dziesięć i więcej razy w ciągu doby. Naloty kierują się głównie na rejon portowy.

Ludność w wieku 17—35 lat opuściła całkowicie miasto, przechodząc przeszkolenie wojskowe w okolicznych obozach.

RAF ZESTRZELIŁ CZTERY SAMOLOTY EGIPSKIE NAD PALESTYNĄ

LONDYN. Agencja Reutera podaje komunikat żydowski opublikowany w Tel-Awivie, według którego samoloty brytyjskiego RAF miały zestrzelić cztery samoloty egipskie, które bombardowały lotnisko brytyjskie w Ramath David.

Rząd państwa Izrael złożył na ręce konsulatu brytyjskiego w Jerozolimie protest przeciwko używaniu przez lotnictwo egipskie brytyjskiego lotniska w Gazie. Konsul obiecał przekazać protest brytyjskiemu Foreign Office. W sobotę rano samoloty arabskie bombardowały dwukrotnie Tel-Aviv.

LONDYN. Główna brytyjska kwatera wojskowa w Palestynie potwierdziła oficjalnie wiadomość o zestrzeleniu przez lotników RAF-u 4 samolotów egipskich, które zaatakowały lotnisko brytyjskie w Ramath David. Wszyscy lotnicy samolotów egipskich zginęli. Rzecznik Foreign Office zakomunikował, że sa-

moloty egipskie wielokrotnie atakowały brytyjskie lotnisko wobec czego wysłano do akcji maszyny RAF-u „w celach samoobrony”. Lotnisko Ramath David znajduje się w pobliżu Haify, która jest centralnym punktem zbrojnym dla wojsk brytyjskich opuszczających Palestynę.

„Literaturna Gazeta” o sytuacji w Palestynie

MOSKWA. Komentator polityczny pisma „Literaturna Gazeta” stwierdza, iż mimo, że przeciwko armii żydowskiej walczą wojska sześciu państw, żadna ze stron nie osiągnęła jeszcze przewagi.

„Wojska egipskie — pisze autor — posuwają się w pustyni, otaczając pojedyncze żydowskie osiedla rolnicze w rejonie Negewu. Oddziały egipskie zajęły tereny południowe w arabskiej części Palestyny.

Wojska syryjskie i libańskie usiłują wdrzeć się od północy na tereny państwa Izrael. Przeważają one obecnie zaczęte walki o kilka miejscowości pogranicznych.

W rejonie jeziora Tiberias oddziały żydowskie odparły ataki wojsk armii Iraku i Transjordanii. W środkowej części Palestyny Legion Transjordański zajmuje stopniowo tereny arabskiej części Palestyny, otaczając od wschodu i północy Jerozolimę. Zdążając do Jerozolimy, wojska Legionu Transjordańskiego zajęły kilka kolonii żydowskich.

Wojska arabskie, nacierające w Palestynie, liczą ogółem około 50—60 tysięcy żołnierzy. Tyleż mniej więcej liczy armia żydowska. Jednakże Arabowie posiadają większą swobodę manewrowania i mają w zapasie większe rezerwy. Co więcej, wojska Transjordanii, Iraku i Egiptu zaopatrywane są przez Anglię.

Jest rzeczą oczywistą dla każdego milującego pokój człowieka — stwierdza „Literaturna Gazeta” — że wojnie w Palestynie należy niezwłocznie położyć kres. Przedstawiciele ZSRR i Ukrainy wezwali Radę Bezpieczeństwa do zastosowania środków celem natychmiastowego przerwania wojny w Palestynie. Jednakże przedstawiciele Anglii i Chin usiłują znowu spowodować obrady nad sytuacją w Palestynie do dyskusji nad zagadnieniami drugorzędnymi.

Należy przypuszczać — konkluduje pismo — iż światowa opinia publiczna potrafi zerwać maskę z intrzy państw imperialistycznych wokół zagadnienia Palestyny i zmusić je do zaprzestania przelewu krwi.

UCHODŹCY ŻYDOWSCY W AUSTRII DOMAGAJĄ SIĘ SZYBKIEGO WYJAZDU DO PALESTYNY

WIEN (kor. wł.) — Fala entuzjazmu i gorączkowej aktywności ogarnęła obozy żydowskich D.P. w Austrii po proklamacji państwa Izrael.

Uchodźcy żydowscy domagają się szybkiego wyjazdu do Palestyny. Wiele rodzin, które zarejestrowały się dla emigracji do Ameryki i innych państw, zrezygnowało ze swych pierwotnych zamiarów, oświadczając, że pragną wyjechać do Palestyny.

Naczelnik wydziału ONZ wojsk amerykańskich w Austrii, płk. Harold Brotherton oświadczył, że władze wojskowe nie stawiają żadnych przeszkód uchodźcom żydowskim, zdążającym do Palestyny, lecz sprawa ich natychmiastowego wyjazdu będzie musiała być załatwiona za pośrednictwem I. R. O. (Międzynarodowej Organizacji Uchodźców) i Agencji Żydowskiej.

Rzecznik Agencji Żydowskiej w Austrii stwierdził, że przewiduje się, iż większość uchodźców żydowskich opuści Austrię w przeciągu lata b.r.

Prawie wszyscy Żydzi austriaccy, którzy powrócili tu po wojnie oświadczyli przedstawicielowi Agencji Żydowskiej, że pragną powrócić do Palestyny, albowiem opuścili ją tylko w celu rewindykacji swych majątków w Austrii.

LIKwidacja oddziału Biura ARABSKIEGO W WASYNGTONIE

WASZYNGTON (ITA). — Przedstawiciel tutejszego oddziału Biura Arabskiego oświadczył, że Biuro zostaje zamknięte na czas nieokreślony.

zadaniem narodu jest skonsolidować swe siły i pokonać napastników — nie zwalnia nas od obowiązku zdecydowanego oświadczenia: Izrael musi być państwem demokratycznym.

Państwo żydowskie przyłączy się do obozu, który zapewni i popiera pokój światowy.

Państwo żydowskie winno służyć interesom robotników i mas ludowych, oraz wszystkich swych obywateli. W państwie żydowskim nie będzie miejsca ani dla obcego, ani też dla rodzimego faszyzmu.

Nawet w chwili obecnej, gdy serca nasze przepełnione są radosną świadomością, że istnieje rząd żydowski i wojsko żydowskie, które przelewa swą krew na polach bitwy, walcząc o

żydowską ojczyznę — uważamy za swój narodowy obowiązek oświadczyć niedwuznacznie: Naród żydowski stoi jeszcze przed długą i ciężką drogą. Powstanie państwa żydowskiego nie oznacza jeszcze zwycięstwa naszych narodowo-wyzwoleńczych ideałów.

Tylko mała część naszego wielomilionowego narodu skoncentrowana jest w Palestynie. Fakt ten stanowi moment tragiczny w naszej obecnej sytuacji. Pustkowią Negewu czekają na wyzwolenie. Oczekują naszych rąk pola Galilei i Emeku. Nie minęło jeszcze niebezpieczeństwo antysemityzmu i faszyzmu w krajach panującego kapitalizmu.

Musimy przeto i dziś — w dni wielkiego

święta, które są zarazem dniami naprężonych i rozstrzygających walk — wezwać każdego Żyda, niezależnie od jego przekonań politycznych, do konsekwentnych czynów:

Kontynuować dzieło budowy w Palestynie. Wzmocnić narodowe i produktywno-twórcze skupisko żydowskie w Polsce — oredownicze państwa żydowskiego.

Wykuwać i zacieśniać spójnię między narodem żydowskim i demokracją światową.

Do jedności bojowej i o pełną realizację narodowego i społecznego wyzwolenia narodu żydowskiego na całym świecie.

O całkowite i rychłe zwycięstwo.

Rozdźwięki brytyjsko-amerykańskie w sprawie Palestyny

NOWY JORK. Cała prawie prasa amerykańska i komentatorzy radiowi atakują stanowisko Wielkiej Brytanii w sprawie Palestyny. Rząd brytyjski znajduje się również pod ostrzałem propagandowym wpływowych kół partii demokratycznej, partii republikańskiej oraz ruchu Wallace'a.

Liczni członkowie Kongresu domagają się gruntownego zbadania zarzutów, że pomoc amerykańska umożliwia Wielkiej Brytanii zaopatrywanie Arabów w broń. Przewodniczący Komisji Budżetowej, senator Bridges oświadczył, że o blicie zajmie się zbadaniem tej sprawy. Zaznaczył on, że Wielka Brytania pokrywa różnorodne potrzeby przy pomocy pożyczek i dostaw amerykańskich — ma możliwość przekazywania wielomilionowych subwencji dla Arabów. Równocześnie słyszy się wpływowe głosy, domagające się uzależnienia wszelkiej pomocy dla Wielkiej Brytanii od zmiany jej polityki palestyńskiej.

Prasa amerykańska i wpływowi mężowie stanu rozpoczęli kampanię za zniesieniem embarga na eksport broni do Palestyny. Senator Taft wygłosił przemówienie, w którym poparł ten postulat.

W kołach waszyngtońskich podkreślano, że prez. Truman pragnie utrzymania się państwa Izrael.

W kuluarach ONZ panuje przekonanie, że Wielka Brytania cieszy się poparciem Chin i wielu mniejszych krajów, które nie mają zaufania do trwałości stanowiska Waszyngtonu w sprawie Palestyny.

LONDYN. — Ambasador amerykański w Londynie — Douglas, złożył wizytę ministrowi Bevinowi, z którym przeprowadził dłuższą konferencję w sprawie sytuacji w Palestynie, oraz jej wpływu na stosunki anglo-amerykańskie.

W londyńskich kołach politycznych wyraża się zaniepokojenie w związku z możliwością dalszego rozwoju wypadków jeżeli rząd amerykański zdecydował się na zniesienie embarga na dostawy broni dla Środkowego Wschodu. W kołach tych zwraca się uwagę, że z tą chwilą zaistniałaby paradoksalna sytuacja, albowiem Stany Zjednoczone i Wielka Brytania dostarczałyby broni obu walczącym w Palestynie stronom.

Obserwowane od kilku dni w Londynie duże napięcie w stosunkach brytyjsko-amerykańskich, spowodowane cynicznym stanowiskiem Anglii wobec wydarzeń w Palestynie, przybrało w sobotę bardziej na sile. Dzienniki brytyjskie zamieszczają na pierwszych stronach depesze z Waszyngtonu donoszące o oburzeniu jakie w Stanach Zjednoczonych wywołało stanowisko Anglii, która odmawiając swego uznania państwa Izrael — jednocześnie popiera finansowo i w sprzeczności z Legionem Arabskim.

Szczególną uwagę zwrócono na podjęcie przez komisję Kongresu USA badań, celem stwierdzenia czy pomoc amerykańska dla Wielkiej Brytanii nie jest wykorzystywana przez tę ostatnią dla pomagania Arabom w walce przeciwko Żydom. W kołach tych podkreślano, że istnieje niebezpieczeństwo utracenia przez Wielką Brytanię poważnej części udziału w pomocy amerykańskiej na skutek polityki Foreign Office w odniesieniu do Palestyny.

Komentatorzy brytyjskiej prasy konserwatywnej starają się uspokoić swoich czytelników, wyrażając nadzieję, że różnice, jakie wystąpiły w sprawie Palestyny nie powiększą się ze względu na bliską współpracę anglo-amerykańską w innych częściach świata.

„Manchester Guardian“ pisze otwarcie, że rząd brytyjski, któremu nie udało się przeszkodzić w uznaniu państwa Izrael przez Stany Zjednoczone, Związek Radziecki i inne państwa, obecnie tajnie popiera wspólną akcję państw arabskich, zmierzającą do rozbicia Izraela. Dziennik dodaje, że opinia taka panuje powszechnie w Stanach Zjednoczonych czego najlepszym dowodem są artykuły w najpoważniejszych dziennikach tego kraju. Dziennik doradza rządowi ażeby — dla zatuszowania fatalnego wrażenia jakie wywołała polityka Foreign Office wobec Palestyny — przestano subsydiować armię transjordanijską a w pierwszym rzędzie — odwołano generała Glubb Paszę i innych oficerów brytyjskich, służących w dalszym ciągu w Legionie Arabskim.

LONDYN (B. S.). — W kołach londyńskich podkreślano, że — jak donosi korespondent Reutera — „decyzja amerykańska o zniesieniu embarga na broń na korzyść Izraela utrudniłaby bardziej Wielkiej Brytanii utrzymanie

dostaw broni dla państw arabskich ściśle na tym poziomie, jakiego wymagają zobowiązania traktatowe wobec Iraku, Egiptu i Transjordanii“.

Komentarz ten nie wskazuje na chęć

ustępstw ze strony brytyjskiej. Rzecznik Foreign Office zapytany na konferencji prasowej, czy nie istnieje możliwość poważnego pogorszenia się stosunków anglo-amerykańskich na skutek rozbieżności zdań w sprawie

ZSRR. domaga się zdecydowanej akcji Rady Bezpieczeństwa

LAKE SUCCESS. — Na sobotniej sesji Rady Bezpieczeństwa, delegat Związku Radzieckiego Gromyko wystąpił ponownie domagając się akcji Rady Bezpieczeństwa dla zapobieżenia dalszemu przelewowi krwi w Palestynie. Gromyko zwrócił równocześnie uwagę, że Rada Bezpieczeństwa będzie musiała w najbliższym czasie zająć się podaniem państwa Izraela o przyjęcie na członka Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Gromyko poparł ponownie rezolucję USA, uznając sytuację w Palestynie jako groźbę dla pokoju światowego i rozkazującą obu stronom zaprzestania walki w ciągu 36 godzin. Domagając się akcji Rady Bezpieczeństwa, delegat radziecki zaatakował stanowisko Wielkiej Brytanii, Chin, Belgii, Argentyny w Radzie. Gromyko oświadczył m. n.: „W Londynie rząd brytyjski stwierdził, że wstrzyma dostawę broni dla armii arabskiej na rozkaz Rady Bezpieczeństwa, a równocześnie w Lake Success delegat brytyjski sprzeci-

wia się wszelkiej akcji, która by położyła koniec wojnie w Palestynie.

Delegatowi chińskiemu, usiłującemu bagatelizować „incydent“ palestyński, Gromyko przypomniał „incydent mandzurski“ i jego konsekwencje dla Chin. Odrzucił on również wszelkie argumenty, że Rada nie będzie miała dość siły aby poprzeć swoje ultimatum, oświadczaając, że nie wolno nikomu nie liczyć się z rozkazem Rady Bezpieczeństwa. Wobec wątpliwości delegatów Belgii, Argentyny i Chin w sprawie wojny w Palestynie, Gromyko ironicznie zaproponował wysłanie ich samolotem do Palestyny, aby pozbyli się wszelkich wątpliwości odnośnie toczącej się tam wojny.

Przed przemówieniem amb. Gromyko, odczytano depesze Komisji Konsularnej ONZ wzywające Radę Bezpieczeństwa do użycia siły i sankcji ekonomicznych dla powstrzymania akcji zbrojnej w Jerozolimie.

Palestyny odpowiedział, że możliwość taka zaistniałaby, gdyby rozmowy anglo-amerykańskie na ten temat zostały przerwane. Cały czas jednak — podkreślił rzecznik — oba rządy pozostają w pełnym kontakcie. Z rana dnia 22 bm. minister Bevin zaprosił do siebie na dłuższą rozmowę ambasadora USA Douglasa. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że już w chwili obecnej doszło do zasadniczego uzgodnienia stanowiska USA i Wielkiej Brytanii w sprawie Palestyny. Oba państwa uzgodniły podobno, że wojska arabskie operujące w Palestynie nie powinny przekroczyć granic Izraela, które zostały wytyczone w roku ubiegłym przez Komisję ONZ.

PRZYWÓDCY DEMOKRATÓW W SENACIE AMERYKANSKIM DOMAGAJĄ SIĘ UZNANIA PAŃSTWA ISRAEL PRZEZ WSZYSTKIE RZĄDY.

WASZYNGTON (ITA) — Senator *Albin Barkley*, przywódca demokratów, występując w Senacie amerykańskim domagał się uznania państwa żydowskiego przez rządy wszystkich krajów.

Na tym samym posiedzeniu senatorzy *Herbert O'Connor*, *Owen Brewster* i *Irving Ives* żądali zniesienia embarga na broń dla państwa Izrael. Senator *Brewster* ostro zaatakował Egipt za jego agresję na Palestynę.

Bohaterskie zmagania Hagany w północnej Galilei (specj. korespondencja Telepressu)

Północna Galilea. Specjalny korespondent Telepressu w północnej Galilei donosi:

„Przybyłem pierwszym samochodem do małej żydowskiej osady, położonej wśród wzgórz na północ od jeziora Tiberias. Osada ta została odcięta już dawno przez inwazyjne oddziały syryjskie i libańskie. Ponieważ walki trwają na tym niesłychanie ważnym strategicznie terenie, trudno mi podać nazwę tej miejscowości.

Morale ludności tej osady jest typowym przykładem, wykazującym dłażące siły Hagany walczącej pomyślnie z dobrze zorganizowaną i wyposażoną w broń — armią arabskich najeźdźców.

Arabowie, za wyjątkiem feudalnych przywódców, nie walczą całym sercem. Mimo, że nie brakuje im nowoczesnego brytyjskiego ekwipunku wojennego wykazują oni całkowity brak zapału do walki w trudnych warunkach.

Wojska Izraela nie posiadają nowoczesnych materiałów wojskowych, ale ze względu na ich stojącą na wyższym poziomie taktykę wojskową i morale, wydaje się zupełnie możliwe, aby Górna Galilea mogła być utrzymana.

Osada, do której przybyłem, była odcięta przez wiele tygodni. Została ona na skutek akcji wojennej bardzo poważnie zniszczona i w pewnym okresie czasu ilość jej obrońców wynosiła zaledwie 25 ludzi, podczas gdy siły atakujące się gały wówczas 500 żołnierzy. Ciężkokalibrowe pociski brytyjskie padały na nie ufortyfikowaną osadę. Ja sam widziałem jeden ciężkiego kalibru pocisk, który nie wybuchł.

Dopiero wczoraj osada ta otrzymała posiłki, oraz zapasy wody i żywności. Siły żydowskie rekrutowały się z robotników miejscowych i sąsiednich osiedli. Byli to przeważnie młodzi chłopcy i dziewczęta z oddziału Palmach sił Ha-

gany — śmietanki żydowskiej armii. Młodzi ta zdaje sobie sprawę, że bierze udział w historycznej walce, która stanowić będzie przedmiot legend dla wielu następnych pokoleń.

Z osady widać wyraźnie oddziały syryjskie, znajdujące się w odległości mili. Oddziały te posiadają ciężkie działa, z których od czasu do czasu oddają strzały.

Odwiedziłem również najbardziej wysuniętą w stronę pozycji arabskich placówkę żydowską, na której spotkałem młodą dziewczynę o złotych lokach, wysuwającą się spod amerykańskiego kapelusza. Nocy poprzedniej dziewczyna ta dowodziła atakiem skierowanym przeciwko oddziałom syryjskim. Już osiem tygodni walczy ona w obronie swego kraju przeciwko agresorom.

FRONT PÓLNOCNEJ GALILEI (Telepress). Po zajęciu przez siły Hagany miasta Safed, wyszły na jaw rewelacje, dotyczące tajnego porozumienia między brytyjskimi siłami zbrojnymi w Palestynie i jednostkami inwazyjnymi armii irackiej i syryjskiej. Brytyjczycy postanowili ułatwić Arabom atak na państwo Izraela przez przekazanie im ufortyfikowanych wzgórz i umocnień, panujących nad całą Górną Galileą.

Samo miasto Safed jest silną fortecą, położoną na szczycie stromego wzgórza i zostało zdobyte przez siły żydowskie w wyniku operacji nie popartej górną artylerią, ani lotnictwem.

Pewien Arab, wzięty do niewoli przez Żydów, który był dawniej kucharzem na posterunku brytyjskim, powiedział, w jaki sposób miasto to, znajdujące się w granicach państwa żydowskiego, zostało przekazane jednostkom arabskim, w momencie, gdy Brytyjczycy „wycofali się“ tj. w dniu 16 kwietnia. Historia Safedu nabrała w Palestynie wielkiego rozgłosu.

Deklaracja brytyjskiej partii komun. w sprawie Palestyny

LONDYN. Brytyjska partia komunistyczna ogłosiła deklarację, w której wzywa naród brytyjski, by domagał się od rządu brytyjskiego przerwania zbrodniczej polityki, która doprowadziła do wojny w Palestynie. Deklaracja brytyjskiej partii komunistycznej podkreśla, że działania wojenne na terenie Palestyny są bezpośrednim skutkiem imperialistycznej polityki, prowadzonej przez Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone.

Brytyjska partia komunistyczna wysuwa 5 postulatów. Domaga się ona: 1) natychmiastowego uznania państwa Izrael przez Wielką Brytanię, 2) przerwania przez Wielką Brytanię

wszelkich dostaw broni i materiałów wojennych oraz pomocy finansowej dla państw arabskich, 3) przyspieszenie ewakuacji wojsk brytyjskich z Palestyny, 4) poparcie bez zastrzeżeń przez Wielką Brytanię wysiłków Rady Bezpieczeństwa dla doprowadzenia do zawieszenia broni w Palestynie, oraz 5) poparcie przez Wielką Brytanię decyzji ONZ w sprawie podziału Palestyny.

W zakończeniu deklaracji stwierdza, że wojna tocząca się w Palestynie, prowadzona przez władców państw arabskich z poparciem Wielkiej Brytanii, jest całkowicie sprzeczna z interesami arabskich mas ludowych

Silnie ufortyfikowane pozycje, ciągnące się od wybrzeża Galilei, aż do północnych granic Izraela, które było zajęte przez brytyjskie siły zbrojne aż do chwili ewakuacji, zostały przekazane nie miejscowym Arabom, lecz najeźdźcom. Brytyjczycy, wycofując się pozostawili wiele sprzętu, na użytek swych następców. W Safedzie znajdowały się duże zapasy ubrania, żywności, broni i mebli. Wszystko to bez trudu mogło być wywiezione przez wycofujące się oddziały brytyjskie, ale zostało pozostawione i oddane Syryjczykom. Wojska syryjskie zresztą, w momencie wkroczenia na teren państwa Izrael, były już dobrze wyposażone w nowoczesną broń angielską i francuską. Wszelkie dowody wskazują na to, że opowiadania o brytyjskiej bezstronności są wierutnym kłamstwem. Jest rzeczą najzupełniej oczywistą, że Brytyjczycy zamierzali oddać Arabom fortyfikacje, które ułatwiłyby im inwazję na państwo Izrael od północy.

Historia zdobycia miasta Safed stanowi całą epopeę. 60 młodych chłopców przekradło się między oddziałami arabskimi do ufortyfikowanego budynku, wysadzili go w powietrze i utworowali sobie dalszą drogę. Chłopcy ci uzbrojeni byli jedynie w karabiny. Mieli zaś przeciwko sobie nowoczesną francuską i angielską artylerię. Przeprowadzona przez nich operacja jest typowym przykładem wybitnych kwalifikacji bojowych tych młodych żydowskich chłopców i dziewcząt, którzy walczą jak bohaterowie.

Jeśli chodzi natomiast o mityczny entuzjazm wojenny Arabów, w czasie walk w północnej Galilei najwyraźniej okazało się, że jest on jedynie legendą.

Na posterunku policji w Safed, upstrzonym śladami kul, korespondent Telepressu, rozmawiając z syryjskimi jeńcami, miał możliwość przekonać się, jak to jest naprawdę z t. zw. „świętą wojną Islamu“. Pewien młody chłopiec z północnej Syrii oświadczył mu, że został wzięty do wojska w dniu 4 maja. Szkolony był przez 5 dni, przy tym ćwiczenia w strzelaniu z karabinu trwały jedną godzinę. W dniu 9 maja wkroczył on na teren Palestyny i został wzięty do niewoli, z czego był najwyraźniej zadowolony. Stwierdził on, że wyżywienie i ubranie w syryjskiej armii były straszne. Zapytany, dlaczego znalazł się w Palestynie, odpowiedział, że nie wie. Większość mieszkańców jego wsi nawet nie wiedziała w ogóle, gdzie się Palestyna znajduje. O „świętej wojnie“ słyszał coś nie coś, ale nie bardzo rozumiał o co chodzi.

Kronika krajowa

KATOWICE

Manifestacja społeczeństwa żydowskiego w Katowicach w związku z utworzeniem państwa żydowskiego Izrael odbyła się we środę 19-go bm. w sali reprezentacyjnej Domu Kultury. Zebranie zagał przew. WKZ mgr Rostał i uczył głos przedstawicielom Woj. Kom. PPR i Stronnictwa Demokratycznego.

Następnie przemawiali: mgr Rostał (Ichud), Blazer (Mizrachi), Korzenik (Poalej-Syjon-Hitachdut), Sztrachman (Haszomer Hacair), Gurtman (Zjedn. Partia Poalej-Syjon), Cieszyński (PPR).

Zebranie zakończono odczytaniem telegramów powitalnych wystosowanych do Tymczasowego Rządu Żydowskiego i dowództwa Hagany, po czym odczytano Hatikwę, Techaknę i Międzynarodówkę.

AKCJA NEGEWU

ŁÓDŹ W czwartek, dnia 20 maja br. w lokalu KKL odbyło się posiedzenie komisji akcji Negewu z udziałem przedstawicieli biura KKL org. młodzieżowych oraz następujących partii: Ichud, Poalej-Syjon C.S. — Hitachdut, Haszomer Hacair, Zjedn. Partia Poalej Syjon i Wizo.

W skład prezydium zostali wybrani ob. ob. Szeicher — przewodniczący, Weinberg, Grzybowski, Szpiperowa (wiceprzewodni.), Jankiewicz (sekretarz), Rozenberg (kasjer).

LEGNICA

Dnia 16 bm. odbyła się uroczysta akademia, urządzona staraniem organizacji syjonistycznych. W obecności przeszło 1000 osób, zagał akademię dr Margulies (Ichud), powołując do prezydium przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, oraz polskich i żydowskich partii politycznych. Z przemówieniami wystąpili: tow. Sade (Haszomer Hacair), przedstawiciel Kongregacji Religijnej, tow. Moszkowicz (Zjedn. Partia Poalej-Syjon), tow. Lewartowski (Poalej-Syjon-Hitachdut).

Burliwymi oklaskami przyjęto uchwałę przesłania telegramów powitalnych do prezydenta Polski Bieruta, premiera Cyrankiewicza, ministra spraw zagranicznych Modzelewskiego i ambasadora ZSRR Lebediewa za konsekwentne i pełne zrozumienia i poparcia dla naszego dzieła stanowisko we wszystkich organach ONZ.

Odczyt tow. Zerubawla

ŁÓDŹ.

W sali eatru TUR odbył się referat przewodniczącego Światowego Biura Partii Poalej - Syjon Lewicy i członka C.K. Zjednoczonej Partii Robotniczej w Palestynie tow. J. Zerubawla.

Wielkie tłumy publiczności nie mogły się pomieścić w sali teatru. Specjalnie zainstalowane głośniki umożliwiły wysłuchanie referatu rzeszom zgromadzonym przed teatrem.

Zebranie zagał tow. Kagan, udzielając głosu prelegentowi.

Witany burliwymi oklaskami tow. Zerubawel wygłosił entuzjastyczne przemówienie, w którym zanalizował historyczny fakt proklamacji państwa żydowskiego. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnów.

Lekarz dentysta

ROZENCWAJG JAKUB

Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

DR. REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26. godz. 2 — 7 po poł.

Lekarz dentysta

SZUCHMAN RACHELA

Choroby jamy ustnej i zębów zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, ul. Zachodnia 41/3 tel. 140 75

Lekarz — stomatolog na D. Śląsku poszukuje na kilkumiesięczne zastępstwo lekarz-dentystę z kilkuletnią praktyką.

Oferty z podaniem warunków skierować do Adm. „Mostów”.

ZAWIADOMIENIE

Z dniem 2-go czerwca b. r. otwieramy w Ciepłcach-Zdroju na Dolnym Śląsku, przy ulicy Młockiej 2, kuchnię rytuałną z całodziennym utrzymaniem.

Geller Samuel

Apel Żyd. Komitetu Antyfaszyst. w Z.S.R.R.

Okrutne morderstwa popełniane przez monarchistyczno-faszystowskich rządów Grecji, wywołały najgłębsze oburzenie całej postępowej ludzkości. Popierany przez angloamerykańskich imperialistów rząd Sofulisa rozprawia się w najkrwawszy sposób z ludźmi, których jedyna wina polega na tym, że w latach drugiej wojny światowej walczyli ofiarnie przeciwko zbrodniarzom faszystowskim i ich pachołkom. Monarchistyczno-faszystowscy

kaci wymordowali już w bandycki sposób tysiące tych bojowników; wśród ofiar ich znalazło się wiele kobiet i małych dzieci. Noż leży na gardiach najlepszych synów narodu greckiego, którzy poniewierają się w więzieniach i obozach koncentracyjnych.

Krwawe wydarzenia w Grecji dowodzą niezbicie, że faszizm staje się wciąż zuchwalszy, że coraz śmielej podnosi głowę, zagrażając życiu i pokojowej pracy ludzkości.

„Times“ o sytuacji wojskowej po zdobyciu Akko

Korespondent wojskowy „Times“ omawiając sytuację wojskową po zdobyciu Akko pisze, że obecnie Żydzi kontrolują całe wybrzeże palestyńskie począwszy od granicy libańskiej a kończąc daleko na południe od Jaffy. Chociaż port Haifa znajduje się dotychczas w rękach brytyjskich, to jednak Arabowie korzystają z tego portu nie mogą.

Korespondent pisze, że możliwość zdobycia Akko była do przewidzenia, lecz tym niemniej był to nowy cios dla Arabów, jedna z długiego szeregu porażek. Cios ten, zdaniem korespondenta, jest tym silniejszy, że zadany został wówczas, gdy w Palestynie operowały już regularne wojska arabskie, które jednak nie potrafiły pomóc swoim rodakom w Akko. Wiadomości z Palestyny świadczą o tym, że Arabowie palestyńscy, podniesieni na duchu obecnością oddziałów państw Ligi Arabskiej spodziewali się większych osiągnięć, aniżeli wojska te dotąd poczyniły.

Omawiając pozycję wojsk arabskich w Palestynie, komentator „Times“ ocenia sytuację w następujący sposób. Najdonioślejszym wydarzeniem jest tu zdobycie Akko przez Żydów i żadna strona

nie zrobiła nic oprócz konolidacji swoich własnych terenów. Innymi słowy, obie strony, jak się zdaje, dowodzone są przez bardzo ostrożnych ludzi, którzy dotąd zawiedli nadzieję na szybką akcję. Kraj jednak jest bardzo mały i ponadto wąski w kierunku na zachód, tak, że wojska Ligi Arabskiej mogą lada chwila doprowadzić do większej bitwy.

ZGON UGODZONEGO ŚMIERTELNIE KONSULA USA W JEROZOLIMIE.

WASZYNGTON. — Departament Stanu nadał do wiadomości w niedzielę rano, że amerykański konsul generalny w Jerozolimie Thomas C. Wassen, który został trafiony w sobotę nociskiem, zmarł po przewiezieniu do szpitala.

Konsul Wassen był jednym z trzech członków tzw. komisji rozjemczej wysłanej przez ONZ do Palestyny.

FLOTA EGIPSKA ZAMINOWAŁA WYBRZEŻE PALESTYŃSKIE.

LONDYN. — Jak donoszą z Kairu flota egipska zakończyła operację, mającą na celu minowanie palestyńskich wód terytorialnych.

Rząd egipski ogłosił komunikat, że żegluga u wybrzeży Palestyny jest związana z poważnym niebezpieczeństwem.

Imigranci bez paszportów

Reportaż kor. palest. o pierwszych okrętach z imigrantami do państwa Izrael

Z trzech stron zbliżały się do portu Tel-Awiwu okręty, na pokładach których znajdowali się imigranci ze wszystkich części świata. Okręty te nie napotkały po drodze na punkty kontrolne, brytyjskie torpedowce nie usiłowały ich zatrzymać i przedstawiciele tajnej policji nie sprawdzali dokumentów podróżnych. Bez paszportów i bez formalnych trudności nowi obywatele państwa żydowskiego wylądowali na ziemi ojczystej. Wśród nowoprzybyłych imigrantów znajdowali się uchodźcy z Cypru, grupa uchodźców z „Exodusu“ oraz kilkaset młodzieńców i dziewcząt z różnych krajów.

Pierwsza grupa imigrantów, która przybyła do brzegów Tel-Awiwu znajdowała się na pokładzie pocztowego okrętu „Tati“. Okręt ten w ciągu dwóch lat odbywał swą podróż do brzegów palestyńskich pod flagą panamską. Około godziny 11-ej okręt ukazał się na horyzoncie i zbliżał się z wielką szybkością w kierunku licznych statków handlowych zakotwiczonych w porcie.

W tym samym czasie nad Tel-Awiwem toczył się bój z samolotami przeciwnika. Kapitan okrętu informował podróżnych przy pomocy głośnika o sytuacji w porcie.

Okiemko, przy którym dotychczas znajdowali się urzędnicy kontrolujący certyfikaty — było zamknięte. Wydział kontroli celnej również nie sprawdzał bagażu podróżnych. Po przeprowadzeniu lekarskiego badania, imigranci udali się autobusami do miejsc przeznaczenia.

Wraz z imigrantami wylądował kapitan okrętu. Około dwóch lat pracuje on w palestyńskiej linii okrętowej. Kapitan opowiedział mi, iż zebrał młodych imigrantów w Europie zachodniej. We Włoszech był on zmuszony czekać 11 godzin by ruszyć do brzegów palestyńskich po proklamacji państwa żydowskiego. Oddał on dyspozycję imigran-

tów żydowskich wszystkie klasy okrętu i pozostawił jedynie kilka kajut dla arabskich dyplomatów, powracających do Egiptu z Włoch.

„Podczas podróży imigranci uszyli na rodowy sztandar, a ja własnoręcznie przytwierdziłem go do masztu. z chwilą gdyśmy się znaleźli na wodach terytorialnych państwa żydowskiego“ — opowiada kapitan.

Pocztowy okręt „Tati“ odpłynął po południu w kierunku Cypru skąd powrócił do Europy, by zabrać na pokład nową falę imigrantów.

Jeden z podróżnych opowiedział mi, że uchodźcy z obozów, którzy przybyli na pokładzie okrętu, przygotowywali się w ostatnim czasie, by spełnić swe nowe zadanie i dopomóc jiszuwowi. Gdy wsiadali na okręt, otrzymali paszporty wydane przez nowy rząd żydowski.

W godzinach popołudniowych do portu przybiły dwa inne okręty, które sprowadziły imigrantów z Cypru. Na trzech pokładach tych okrętów znajdowali się również starcy, kobiety i dzieci. Okręty te wyruszyły z Cypru przed dwoma dniami. Nowoprzybyli imigranci opowiedzieli, że Brytyjczycy zlikwidowali strażnicę w obozach i Żydzi przygotowują się, by wyruszyć w drogę w najbliższych dniach. W najbliższym czasie oczekuje się przybycia dwóch wielkich okrętów „Acmaut“ i „Kibuc Galujot“, które sprowadziły 15.000 maapilim i zostały skonfiskowane przez władze Cypru a obecnie zostały zwrócone Agencji Żydowskiej.

Minister komunikacji państwa żydowskiego D. Remez odwiedził port i rozmawiał z nowoprzybyłymi imigrantami.

Pierwszym wolnym imigrantem państwa żydowskiego, który wylądował na brzeg — był A. Bek, z obozu Bergen-Belsen.

Naród żydowski, który w czasie wojny doświadczył wszystkich okrucieństw i mordów faszystowskich, śledzi z najgłębszym niepokojem za przejawami rozwidzonego terrorku faszystowskiego w małym greckim kraju. Naród żydowski zdaje sobie sprawę, że ci sami anglo-amerykańscy reakcjoniści, którzy inspirowali terror przeciw demokratom greckim ponoszą również winę za zamieszki, za krew, która leje się strugami w miastach i wsiach Palestyny.

Mordowanie i torturowanie demokratów greckich, oraz zbrodnia prowokacja w Palestynie są ogniwami jednego i tego samego łańcucha polityki reakcyjnej — polityki zmierzającej do unicestwienia dażeń narodów, do wolności, niezawisłości i demokracji.

Imieniem społeczeństwa żydowsko-radzieckiego, Żydowski Komitet Antyfaszystowski w ZSRR żąda natychmiastowego poskromienia monarchistyczno-faszystowskich morderców. Żadamy położenia kresu masowym egzekucjom. Żadamy zwolnienia greckich antyfaszystów.

Jesteśmy pewni, że apel społeczeństwa żydowskiego radzieckiego znajdzie szeroki odzew wśród postępowych organizacji żydowskich na całym świecie. Wzywamy je, by przyłączyły swój głos do ostrego protestu całej postępowej ludzkości.

Żydowski Komitet Antyfaszystowski w ZSRR.

Żydzi w obronie niewodległości na Radzie Bezp.

LAKE SUCCESS. — Na sobotnim posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa przedstawiciel Egiptu, Syrii, Iraku i Libanu odpowiadał na pytania kwestionariusza, wystosowanego przez Radę do rządów powyższych państw 18 maja.

Przedstawiciel Egiptu odpowiedział, że armia egipska z chwilą wygaśnięcia mandatu brytyjskiego otrzymała rozkaz wejścia do Palestyny i przeprowadzenia operacji nie czyniąc różnicy, czy w danej strefie Arabowie czy Żydzi są w większości. Przedstawiciel Egiptu dodał, że siły egipskie weszły do Palestyny, by „zapewnić porządek“ pod egipskim dowództwem militarnym.

Przedstawiciele Syrii, Iraku i Libanu w odpowiedzi na pytania kwestionariusza oświadczyli również, że celem ich agresji było „zaprowadzenie porządku“ w Palestynie.

Po wypowiedzi delegatów Egiptu, Syrii, Iraku i Libanu zabrał głos przedstawiciel Agencji Żydowskiej Eban, który odczytał odpowiedź rządu tymczasowego Izraela na powyższe pytania.

Oświadczył on, że rząd Izraela ma pod swą kontrolą wszystkie terytoria przyznane Żydom na podstawie rezolucji Zgromadzenia ONZ z dnia 29 listopada, jak również miasto Jaffa, niektóre części Galilei i północne odcinki frontu przy granicy Libanu.

W Jerozolimie Żydzi mają pod swą kontrolą całe nowe miasto i dzielnicę żydowską w Starym Mieście. Ponadto mają w swej władzy południową część niezamieszkałej pustyni Negew.

Na pytanie, czy Żydzi przeprowadzają operację w rejonach, gdzie jest większość arabska Eban oświadczył: „Państwo Izrael stanowi jedność, której pewne odcinki zamieszkałe były dawniej przez większość arabską i zostały ewakuowane przez tych mieszkańców. Nie ma sił żydowskich poza granicami Palestyny z wyjątkami patroli które bronią baz i odpierają ataki na państwo żydowskie. Rząd tymczasowy państwa Izrael stwierdza, że wszystkie operacje żydowskie są zgodne z prawem a akcja zbrojna ma na celu ochronę życia i własności żydowskiej. W Jerozolimie działają siły żydowskie wobec faktu, że nie istnieje statut międzynarodowy dla Świętego Miasta.“

Eban stwierdził, że obecnie nie ma rokowań między państwem Izrael a władzami arabskimi, ponieważ wstępne propozycje Żydom wobec Ligi Arabskiej po 29 listopada 1947 r. pozostały bez odpowiedzi, natomiast na ostatnie propozycje król Abdullat odpowiedział warunkami nie do przyjęcia. Eban podkreślił następnie, iż w odpowiedzi na układ o zaprzestaniu ognia w Jerozolimie — Arabowie przeprowadzili operacje wojskowe w tym mieście. Żydzi — opowiedział Eban — pozostają w kontakcie z komisją rozjemczą Rady Bezpieczeństwa i gotowi są do zawarcia rozejmu w Jerozolimie i do ochrony miejsc świętych.

Na zakończenie posiedzenia przewodniczący, delegat Francji Parodi poinformował Radę Bezpieczeństwa o zniszczeniach jakim uległa Jerozolimka.

Cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 15 zł. za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (do 1 mm szerokości i 10 cm wysokości) w miejscu przeznaczonym do ogłoszeń po zł. 30. — W tekście zł. 40. — Ogłoszenia zamiejscowe uwzględniamy po przednim przekazaniu należności na nasze konto w PKO Nr 4560. Prosimy zapłacić na odwrócie przekazem, ze sumą przesłaną (test za ogłoszenie).

Cena wraz z oblatą pocztową — 100 zł.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź ul. Włocławskiego 4/8. Skrzynka pocztowa 69. Tel. 269-01. Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna.

Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce.

Druk: R.S.W. „Prasa“, Łódź, ul. Zwirki 17.

Redaktor: MAURYCY WEINTRAUB

D-028404